

Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип
Македонија

Воронешки државен универзитет
Русија

Универзитет имени Гоце Делчева, г. Штип
Македонија

Воронежский государственный университет
Россия

Goce Delcev University in Stip
Macedonia

Voronezh State University
Russia

Прва меѓународна научна конференција

Первая международная научная конференция

First International Scientific Conference

ФИЛКО FILKO

ФИЛОЛОГИЈА, КУЛТУРА И ОБРАЗОВАНИЕ

ФИЛОЛОГИЈА, КУЛТУРА И ОБРАЗОВАНИЕ

PHILOLOGY, CULTURE AND EDUCATION

ЗБОРНИК НА ТРУДОВИ
СБОРНИК СТАТЕЙ
CONFERENCE PROCEEDINGS

18-19 март 2016 / 18-19 марта 2016 / 18-19 March 2016

Штип

Штип

Stip

Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип Македонија	Воронешки државен универзитет Русија
Универзитет имени Гоце Делчева, г. Штип Македонија	Воронежский государственный университет Россия
Goce Delcev University in Stip Macedonia	Voronezh State University Russia

Прва меѓународна научна конференција Первая международная научная конференция

First International Scientific Conference

Ф И Л К О F I L K O

ФИЛОЛОГИЈА, КУЛТУРА И ОБРАЗОВАНИЕ ФИЛОЛОГИЈА, КУЛТУРА И ОБРАЗОВАНИЕ
PHILOLOGY, CULTURE AND EDUCATION

ЗБОРНИК НА ТРУДОВИ
СБОРНИК СТАТЕЙ
CONFERENCE PROCEEDINGS

18-19 март 2016 / 18-19 марта 2016 / 18-19 March 2016
Штип Штип Stip

ОРГАНИЗАЦИСКИ КОМИТЕТ

Драгана Кузмановска, Филолошки факултет при УГД
Олга А. Бердникова, Филолошки факултет при ВГУ
Светлана Јакимовска, Филолошки факултет при УГД
Татјана А. Тернова, Филолошки факултет при ВГУ
Виолета Димова, Филолошки факултет при УГД
Генадиј Ф. Ковалов, Филолошки факултет при ВГУ
Лариса В. Рибачева, Филолошки факултет при ВГУ
Костадин Голаков, Филолошки факултет при УГД

МЕЃУНАРОДЕН ПРОГРАМСКИ КОМИТЕТ

Виолета Димова (Македонија)
Марија Кусевска (Македонија)
Ева Ѓорѓиевска (Македонија)
Даниела Коцева (Македонија)
Силвана Симоска (Македонија)
Софија Заболотнаја (Русија)
Лариса В. Рибачева (Русија)
Татјана А. Тернова (Русија)
Волфганг Моч (Германија)
Габриела Б. Клајн (Италија)
Карин Руке-Брутен (Франција)
Танван Тонтат (Франција)
Јулиа Дончева, (Бугарија)
Нецати Демир, (Турција)
Зеки Ѓурел, (Турција)
Ахмед Ѓуншен (Турција)
Олег Н. Фенчук (Белорусија)
Данијела Костадиновиќ (Србија)
Тамара Валчиќ- Булиќ (Србија)
Селена Станковиќ (Србија)
Реа Лујиќ (Хрватска)
Биљана Мариќ (Босна и Херцеговина)
Душко Певуља (БиХ)

Технички секретар
Татјана Уланска
Марија Тодорова

Главен и одговорен уредник

Драгана Кузмановска

Јазично уредување

Даница Атанасовска-Гаврилова (македонски јазик)

Софија Заболотнаја (руски јазик)

Биљана Иванова (англиски јазик)

Техничко уредување

Костадин Голаков

Славе Димитров

Адреса на организацискиот комитет:

Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип

Филолошки факултет

ул. „Крсте Мисирков“ бр. 10-А

Пош. фах 201, Штип - 2000, Р. Македонија

Воронешки државен универзитет

Филолошки факултет

г. Воронеж, пл. Ленина, 10, корпус 2, к. 34, Русија

Е-пошта: filko.conference@gmail.com

Веб-страница: <http://js.ugd.edu.mk/index.php/fe>

CIP - Каталогизација во публикација

Национална и универзитетска библиотека “Св. Климент Охридски”, Скопје

316.7(062)

МЕЃУНАРОДНА научна конференција филологија, култура и образование
(1; 2016 ; Штип)

Зборник на трудови / Прва меѓународна научна конференција
филологија, култура и образование, 18-19 март 2016, Штип = Сборник
статей / Первая международная научная конференц, 18-19 марта
2016, Штип = Conference proceedings / First International Scientific
Conference, 18-19 March 2016, Stip. - Штип : Универзитет “Гоце
Делчев”, 2016. - 1119 стр. ; 21 см

Трудови на мак., рус. и англ. јазик. - Библиографија кон трудовите

ISBN 978-608-244-308-9

1. Насп. ств. насл. - I. Международная научная конференц
(1; 2016 ; Штип) види Меѓународна научна конференција филологија,
култура и образование (1 ; 2016 ; Штип). - II. First International
Scientific Conference (1 ; 2016 ; Схтип) види Меѓународна научна
конференција филологија, култура и образование (1 ; 2016 ; Штип)

а) Културологија - Собори

COBISS.MK-ID 101960202

РЕДАКЦИОННЫЙ СОВЕТ

Драгана Кузмановска, Филологический факультет при УГД
Ольга А. Бердникова, Филологический факультет при ВГУ
Светлана Якимовска, Филологический факультет при УГД
Татьяна А. Тернова, Филологический факультет при ВГУ
Виолета Димова, Филологический факультет при УГД
Геннадий Ф. Ковалев, Филологический факультет при ВГУ
Лариса В. Рыбачева, Филологический факультет при ВГУ
Костадин Голаков, Филологический факультет при УГД

МЕЖДУНАРОДНАЯ РЕДАКЦИОННАЯ КОЛЛЕГИЯ

Виолета Димова (Македония)
Мария Кусевска (Македония)
Ева Гёргиевска (Македония)
Даниела Коцева (Македония)
Силвана Симоска (Македония)
Софья Заболотная (Россия)
Лариса В. Рыбачева (Россия)
Татьяна А. Тернова (Россия)
Волфганг Моч (Германия)
Габриелла Б. Клейн (Италия)
Карин Рукэ-Брутэн (Франция)
Танван Тонтат (Франция)
Юлиа Дончева (Болгария)
Неджати Демир (Турция)
Зеки Гюрел (Турция)
Ахмед Гюншен (Турция)
Олег Н. Фенчук (Беларусь)
Даниела Костадинович (Сербия)
Тамара Валчич- Булич (Сербия)
Селена Станкович (Сербия)
Реа Луйич (Хорватия)
Биляна Марич (Босния и Херцеговина)
Душко Певуля (Босния и Херцеговина)

Ученый секретарь

Татьяна Уланска
Мария Тодорова

Главный редактор
Драгана Кузмановска

Языковая редакция
Даница Атанасовска-Гаврилова (македонский язык)
Софья Заболотная (русский язык)
Биляна Иванова (английский язык)

Техническое редактирование
Костадин Голаков
Славе Димитров

Адрес организационного комитета
Университет им. Гоце Делчева – Штип
Филологический факультет
ул. „Крсте Мисирков“ д. 10-А
Пош. фах 201, Штип - 2000, Р. Македония

Воронежский государственный университет
Филологический факультет
г. Воронеж, пл. Ленина, 10, корпус 2, к. 34, Россия
Э-почта: filko.conference@gmail.com
Веб-сайт: <http://js.ugd.edu.mk./index.php/fe>

EDITORIAL STAFF

Dragana Kuzmanovska, Faculty of Philology, UGD
Olga A. Berdnikova, Faculty of Philology, VGU
Svetlana Jakimovska, Faculty of Philology, UGD
Tatyana A. Ternova, Faculty of Philology, VGU
Violeta Dimova, Faculty of Philology, UGD
Genadiy F. Kovalyov, Faculty of Philology, VGU
Larisa V. Rybatcheva, Faculty of Philology, VGU
Kostadin Golakov, Faculty of Philology, UGD

INTERNATIONAL EDITORIAL BOARD

Violeta Dimova (Macedonia)
Marija Kusevska (Macedonia)
Eva Gjorgjievska (Macedonia)
Daniela Koceva (Macedonia)
Silvana Simoska (Macedonia)
Sofya Zabolotnaya (Russia)
Larisa V. Rybatcheva (Russia)
Tatyana A. Ternova (Russia)
Wolfgang Motch (Germany)
Gabriella B. Klein (Italy)
Karine Rouquet-Brutin (France)
That Thanh-Vân Ton (France)
Yulia Doncheva (Bulgaria)
Necati Demir (Turkey)
Zeki Gurel (Turkey)
Ahmed Gunshen (Turkey)
Oleg N. Fenchuk (Belarus)
Danijela Kostadinovic (Serbia)
Tamara Valchic-Bulic (Serbia)
Selena Stankovic (Serbia)
Rea Lujic (Croatia)
Biljana Maric (Bosnia and Herzegovina)
Dushko Pevulja (Bosnia and Herzegovina)

Conference secretary

Tatjana Ulanska
Marija Todorova

Editor in Chief

Dragana Kuzmanovska

Language editor

Danica Atanasovska-Gavrilova (Macedonian)

Sofya Zabolotnaya (Russian)

Biljana Ivanova (English)

Address of the Organizational Committee

Goce Delcev University - Stip

Faulty of Philology

Krste Misirkov St. 10-A

PO Box 201, Stip - 2000, Republic of Macedonia

Voronezh State Universiy

Faculty of Philology

10 pl. Lenina, Voronezh, 394006, Russia

E-mail: filko.conference@gmail.com

Web-site: <http://js.ugd.edu.mk./index.php/fe>

СОДРЖИНА / СОДЕРЖАНИЕ / CONTENT

1. Andonova Albena - FORMATION OF COMMUNICATIVE COMPETENCE AT WORK IN A SMALL GROUP.....	17
2. Асимопулос Панайиотис - УМЕНЬШИТЕЛЬНЫЕ СУФФИКСЫ: СОПОСТАВИТЕЛЬНЫЙ АНАЛИЗ МОРФОСЕМАНТИЧЕСКИХ ОСОБЕННОСТЕЙ В СОВРЕМЕННОМ ГРЕЧЕСКОМ, РУССКОМ И СЕРБСКОМ ЯЗЫКАХ	23
3. Vabic – Vjelic Olgica - APPLICATION OF POETRY WORKSHOPS IN KINDERGARTEN	33
4. Басовска Мери, Ивановска Билјана - НАЧИНИ НА ИЗРАЗУВАЊЕ НА ГОВОРНИОТ ЧИН БАРАЊЕ ВО ЈАЗИЧНИОТ ПАР ГЕРМАНСКИ – МАКЕДОНСКИ	41
5. Белчев Толе, Младеноски Ранко - МЕТАЛИТЕРАТУРНИТЕ СЕГМЕНТИ ВО „ТЕАТАРСКИ РОМАН“ НА БУЛГАКОВ И ВО „ВЕШТИЦА“ НА АНДОНОВСКИ	51
6. Бердникова Ольга - НОВЫЕ РЕАЛИСТЫ» В СОВРЕМЕННОЙ РУССКОЙ ЛИТЕРАТУРЕ	61
7. Бизоев Никола - ВАЛОРИЗАЦИЈА НА КУЛТУРНОТО НАСЛЕДСТВО ВО ИСТОЧНА МАКЕДОНИЈА	71
8. Бијелиќ Бисера – ИМАГОЛОШКИТЕ СЛИКИ ЗА ИСТОКОТ И ЗАПАДОТ ВО ДРАМИТЕ НА ДЕЈАН ДУКОВСКИ И ГОРАН СТЕФАНОВСКИ	81
9. Божиновски Александар, Методијески Дејан - ИНФОРМАЦИОНИТЕ СИСТЕМИ ЗА ПРИВАТНО СМЕСТУВАЊЕ КАКО ФАКТОР ЗА КУЛТУРНОТО ЗНАЧЕЊЕ НА ТУРИЗМОТ	93
10. Величковска Родна - КУЛТУРНА СОРАБОТКА МЕЃУ РУСИЈА И МАКЕДОНИЈА ИЗРАЗЕНА ПРЕКУ ЗАПОЗНАВАЊЕ НА КУЛТУРНИТЕ ВРЕДНОСТИ НА ОБРЕДНО-ПЕЈАЧКИТЕ ЖАНРОВИ	101
11. Веновска-Антевска Снежана - ПРАГМАТСКО-КОГНИТИВНИОТ АСПЕКТ НА ЛЕКСИЧКОСЕМАНТИЧКИТЕ КАРАКТЕРИСТИКИ ЗА ИЗРАЗУВАЊЕ НА МОДАЛНОСТА ВО МАКЕДОНСКИОТ ЈАЗИК	111
12. Власова Марина - ЭЛЕМЕНТЫ СОКРАТИЧЕСКОГО ДИАЛОГА В ФИЛЬМЕ ДЖИМА ДЖАРМУША «КОФЕ И СИГАРЕТЫ»	119
13. Гилова Лидија - ЕВАЛУАЦИЈА НА РАБОТАТА НА УЧИЛИШТЕТО ВО ПОДРАЧЈЕТО – ПОЛОЖБА НА УЧЕНИЦИТЕ	125
14. Грачева Жанна – МАРКЕМАЛОГИЈА И ОПРЕДЕЛЕНИЕ АВТОРСТВА ТЕКСТА	135
15. Грујовска Сашка - NOMINA AGENTIS ВО МАКЕДОНСКИОТ И ВО ГЕРМАНСКИОТ ЈАЗИК	141

16. Ghentulescu Raluca - METAPHORS IN TECHNICAL-SCIENTIFIC TEXTS	147
17. Demir Necati - PETROGLYPHS AS A SOURCE OF URAL-ALTAIC PEOPLE'S LANGUAGE, HISTORY AND CULTURE	155
18. Денкова Јованка - АНИМАЛИЗМОТ КАКО ТЕМА ВО КНИЖЕВНОСТА ЗА ДЕЦА	163
19. Дѳгтева Јрославна - ЧУЖОЈ ВЗГЛЯД КАК МЕЖДИСЦИПЛИНАРНАЯ ПРОБЛЕМА	171
20. Димова Виолета - РЕЦЕПЦИЈАТА НА РУСКИТЕ ПИСАТЕЛИ ВО НАСТАВАТА ПО МАКЕДОНСКИ ЈАЗИК И ЛИТЕРАТУРА	179
21. Dimova Mariya, Milcheva Hristina - THE TRAINING OF GERIATRIC SPECIALISTS IN MEDICAL COLLEGE AT TRAKIA UNIVERSITY, STARA ZAGORA, BULGARIA - IMPORTANT TOOL OF SOCIAL POLICY FOR ACHIEVING BETTER QUALITY OF LIFE FOR OLD PEOPLE	185
22. Донев Драган – ПРОБЛЕМИ СО ПРИБЕЛЕЖУВАЊЕ НА СТУДЕНТИТЕ ПРИ КОНСЕКУТИВНО ТОЛКУВАЊЕ	191
23. Ѓорѓиева Димова Марија – НАРАТИВНИ ХИЈАЗМИ: КНИЖЕВНОСТА КАКО ИСТОРИЈА, ИСТОРИЈАТА КАКО КНИЖЕВНОСТ	199
24. Ѓорѓиевска Ева, Маролова Даринка - КРИЗАТА НА ИСТОРИЈАТА И НА КНИЖЕВНИОТ ЛИК ВО РОМАНОТ „ЧОВЕК БЕЗ СВОЈСТВА“ НА РОБЕРТ МУЗИЛ	209
25. Заболотная Софђа - ИМЯ КАК ХРОНОТОП: О КЛЮЧЕВЫХ ТОЧКАХ ПОНИМАНИЯ ТЕКСТА	217
26. Зайналова Лариса - СОХРАНЕНИЕ ОСОБЕННОСТЕЙ ЭКСПРЕССИВНОГО СИНТАКСИСА С. ДАЛИ В ПЕРЕВОДНОЙ ЛИТЕРАТУРЕ (НА ПРИМЕРЕ ПРОИЗВЕДЕНИЙ С. ДАЛИ).....	225
27. Зарецкая Виктория - КОНЦЕПТ МЕССИИ В СОВРЕМЕННОЙ РУССКОЙ ПРОЗЕ (НА МАТЕРИАЛЕ РОМАНА Д. РУБИНОЙ «ВОТ ИДЕТ МЕССИЯ!»)	231
28. Ivanova Biljana, Kuzmanovska Dragana, Kirova Snezana - PREFIX NEGATION IN ENGLISH, GERMAN, AND MACEDONIAN LANGUAGE IN THE TEACHING PROCESS - ANALYSIS OF EXPLICIT LEXICAL PREFIX NEGATIONS	237
29. Ивановска Билјана, Кусевска Марија, Даскаловска Нина - ГОВОРНИОТ ЧИН БАРАЊЕ И МОДАЛНОСТА КАКО НЕГОВА КАРАКТЕРИСТИКА ВО МЕЃУЈАЗИКОТ НА МАКЕДОНСКИТЕ ИЗУЧУВАЧИ ПО СТРАНСКИ ЈАЗИК	247
30. Ивановска Лела - УЛОГАТА НА СТУДЕНТИТЕ ВО ПРОЦЕСОТ НА ЕВАЛВАЦИЈА НА НАСТАВНИОТ КАДАР	255
31. Игнатовска – Димитрова Христина – КУЛТУРНА МЕДИЈАЦИЈА ВО ПРОЦЕСОТ НА АФИРМАЦИЈА НА ЕВРОПСКИОТ, РЕЛИГИСКИ ИДЕНТИТЕТ	263
32. Iliev Krste, Pop-Zarjeva Natalija - THEMATIC AND TEXTUAL COMPARISON OF THE TRAGEDIES HAMLET BY WILLIAM SHAKESPEARE AND ANTIGONE BY SOPHOCLES.....	275

33. Иљина Татьяна - ОСОБЕННОСТИ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ СЛУЖЕБНЫХ СЛОВ В РУССКИХ И АНГЛИЙСКИХ СЛОЖНОПОДЧИНЕННЫХ ПРЕДЛОЖЕНИЯХ: ТРУДНОСТИ ПЕРЕВОДА	283
34. Iskrev Dimitar - KEY CHARACTERISTICS OF SUCCESSFUL EDUCATIONAL COUNSELING OF SCHOOL'S CLASS.....	291
35. Jakimovska Svetlana - ON TRANSLATION OF CHURCH-SLAVONIC ORTHODOX TERMS IN FRENCH.....	297
36. Jankova Natka, Jovcheska Silvana - THE ART OF BUSINESS ENGLISH	307
37. Јованов Јане - ПЕРСПЕКТИВИ ЗА НОВИ УЧЕБНИЦИ ПО СТРАНСКИ ЈАЗИК	315
38. Јованов Јане, Ромашевска Катерина - „ИЗГУБЕНАТА ГЕНЕРАЦИЈА“ – „ИЗГУБЕНА“ НИЗ ИСКУСТВАТА И ЗНАЧЕЊЕТО.....	323
39. Јорданов Кирил, Чапова Загорка - ВЛИЈАНИЕТО НА СОЦИЈАЛНИТЕ МРЕЖИ ВРЗ НАСТАВАТА И ОДНОСОТ НАСТАВНИК – УЧЕНИК.....	333
40. Јосимовска Верица - КНИЖЕВНОСТА КАКО СВЕДОК НА ИСТОРИЈАТА	345
41. Југрева Марија - ДИСТОПИСКА ЛИТЕРАТУРА – ПРЕДВЕСНИК НА ИДНИНАТА ИЛИ САМО ТРЕНД ВО МОДЕРНАТА ЛИТЕРАТУРА.....	351
42. Караниколова-Чочоровска Луси - ЖЕНСКИОТ ИДЕНТИТЕТ И МЕНТАЛИТЕТ НА ЕДНА РУСКА И ЕДНА МАКЕДОНСКА АНА (ИЛИ: ЗА РОДОВАТА „ДРУГОСТ“ НА ТОЛСТОЕВАТА „АНА КАРЕНИНА“ И НА „АНА“ НА ЈОВАН КОТЕСКИ).....	357
43. Касаповска-Чадловска Милена - КОНСТРУКЦИИ СО АТРИБУТИВНИ ГЛАГОЛИ ВО ФРАНЦУСКИОТ ЈАЗИК И НИВНИТЕ ЕКВИВАЛЕНТИ ВО МАКЕДОНСКИОТ ЈАЗИК.....	365
44. Кеџан Ана - WAS CATHERINE EARNSHAW A VAMPIRE? A REVISITING OF WUTHERING HEIGHTS.....	377
45. Китанов Блаже, Китанова Ирена – ТАЈНАТА НА РУЖАТА ВО МАЛИОТ ПРИНЦ НА ЕГЗИПЕРИ.....	385
46. Китанова Ирена, Петрова Ѓорѓева Емилија, Мирасчиева Снежана, Коцева Даниела – ЧИТАЊЕТО И РАБОТАТА СО ТЕКСТ ВО ОДДЕЛЕНСКА НАСТАВА.....	393
47. Ковалев Геннадий - К ВОПРОСУ ОБ АВТОБИОГРАФИЗМЕ В РОМАНЕ А.С.ПУШКИНА «ЕВГЕНИЙ ОНЕГИН».....	401
48. Кожинкова Весна - КОСМОПОЛИТИЗМОТ ВО ТВОРЕШТВОТО НА КОЛБЕ И ЛАФАΖАНОВСКИ.....	409
49. Коробов-Латынцев Андрей - «СМЕРТЬ УНИВЕРСИТЕТА» РЕКОНСТРУКЦИЈА ФИЛОСОФИИ ОБРАЗОВАНИЯ ФРИДРИХА НИЦШЕ (ПО РАБОТЕ «ЛЕКЦИИ О БУДУЩНОСТИ УНИВЕРСИТЕТА»).....	417
50. Коцева Весна, Тодорова Марија, Уланска Татјана - ПРЕГЛЕД НА КРИТИЧКИТЕ ИНТЕРПРЕТАЦИИ НА КРЕШЕНОВИОТ МОДЕЛ НА УСВОЈУВАЊЕ/УЧЕЊЕ НА НЕМАЈЧИН ЈАЗИК.....	423
51. Коцева Даниела, Мирасчиева Снежана, Петрова-Ѓорѓева Емилија, Китанова Ирена - КУЛТУРА, ГЛОБАЛИЗАЦИЈА, ИДЕНТИТЕТ	431

52. Krsteva Marija - BIOGRAPHICAL FICTIONS ABOUT THE GREAT AMERICAN AUTHORS F. SCOTT FITZGERALD AND ERNEST HEMINGWAY	439
53. Кузмановска Драгана, Шекеринова Емилија - ИНФОРМАЦИСКИ И КОМУНИКАЦИСКИ ТЕХНОЛОГИИ ВО СОВРЕМЕНАТА НАСТАВА ВО СРЕДНИТЕ УЧИЛИШТА ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА	449
54. Kurteshi Voglushe, Gulevska Valentina - COMPARATIVE MONITORING OF BEHAVIOR OF PROBLEMATIC PUPILS IN KOSOVO AND MACEDONIA	457
55. Kyrchanoff Maksym W. - LITERATURIZING MODERNIZATIONS IN PRE- AND POST-MODERN SOCIETIES: DESTRUCTION OF ARCHAICNESS IN CONTEXTS OF INTELLECTUAL OPPOSITIONS OF BARBARISM AND CIVILIZATION CATEGORIES IN HISTORICAL TIME	463
56. Kyuchukova Sylvia - INCLUSION OF CHILDREN RAISED IN INSTITUTIONS TO THE DEVELOPMENTS IN THE SPHERE OF HEALTH BEHAVIOR.....	475
57. Лапыгина Мария – СРАВНИТЕЛЬНАЯ ХАРАКТЕРИСТИКА ЛЕКСИЧЕСКИХ СРЕДСТВ СОЗДАНИЯ ПОЛОЖИТЕЛЬНОГО ИМИДЖА ПОЛИТИКА В РУССКИХ И СЕРБСКИХ СМИ	483
58. Леонтиќ Марија - А1 и А2 ЗАЕДНИЧКИ РЕФЕРЕНТНИ РАМНИШТА НА ЗАЕДНИЧКАТА ЕВРОПСКА РЕФЕРЕНТНА РАМКА ЗА ЈАЗИЦИ И НИВНАТА ПРИМЕНА ПРИ ПОДГОТВУВАЊЕ УЧЕБНИЦИ ЗА УЧЕЊЕ ТУРСКИ ЈАЗИК ВО ТУРЦИЈА И ВО МАКЕДОНИЈА	489
59. Мајхошев Андон – ГОВОР НА ОМРАЗА ВО ТРАДИЦИОНАЛНИТЕ МЕДИУМИ ВО РМ. ПРИМЕРИ ОД РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА	501
60. Макаријоска Лилјана, Ѓорѓиоска Жаклина - ЦРКОВНОСЛОВЕНСКИТЕ ЛЕКСИЧКИ ЕЛЕМЕНТИ ВО ПОЕЗИЈАТА НА МИХАИЛ РЕНЦОВ	509
61. Малинов Зоранчо - ШТИП, „ЧЕТ’РСЕ“ И УНЕСКО - КАКО ДА СЕ ИСКОРИСТИ ВПИШУВАЊЕТО НА ШТИПСКИОТ ОБИЧАЈ НА СВЕТСКАТА РЕПРЕЗЕНТАТИВНА ЛИСТА НА НЕМАТЕРИЈАЛНО КУЛТУРНО НАСЛЕДСТВО	515
62. Мануковска Татјана – ЗИМНИЕ СВЯТКИ В С. ПЕРШИНО И СИНИЕ ЛИПЈАГИ НИЖНЕДЕВИЦКОГО РАЙОНА ВОРОНЕЖСКОЙ ОБЛАСТИ.....	523
63. Марковиќ Михајло, Новотни Соња - ЗА НЕКОИ СЛОВЕНСКИ ЈАЗИЦИ (МИНАТО, СЕГАШНОСТ И ИДНИНА)	533
64. Меркулова Инна - ПАРАМЕТРИЧЕСКИЈ АНАЛИЗ ЛЕКСИКИ МАКЕДОНСКОГО ЈАЗИКА	541
65. Меркулова Ирина, Марјана Розенфелд - ЯЗЫКОВАЯ ИГРА В РОССИЙСКИХ РЕКЛАМНЫХ ТЕКСТАХ	549
66. Методијески Дејан, Голаков Костадин - ПРЕГЛЕД НА ПОЗНАЧАЈНИТЕ ТУРИСТИЧКИ ВОДИЧИ	555
67. Мирасчиева Снежана, Коцева Даниела, Петрова-Ѓорѓева Емилија, Китанова Ирена - ПОВРЗАНОСТА МЕЃУ ОБРАЗОВАНИЕТО, ПРАКТИКАТА И ВОСПИТНО-ОБРАЗОВНИТЕ ЦЕЛИ ВО ОПШТЕСТВЕН КОНТЕКСТ	565

68. Мирчева-Бошевска Билјана - МОЖНОСТИ И НАЧИНИ ЗА ПРЕВОД НА ФРАЗЕМИТЕ	573
69. Михайлова Елена, Цзяннань Чжан - КОНЦЕПТ «МУЗЫКА» В ТВОРЧЕСТВЕ С.В. РАХМАНИНОВА В КОНТЕКСТЕ РАЗЛИЧНЫХ ИСКУССТВ	581
70. Михајловиќ Костадиновска Сања – МЕТАФОРИТЕ ЗА ДОН КИХОТ ВО МАКЕДОНСКИ КОНТЕКСТ	591
71. Молчанова Н. - АСТРАЛЬНИЙ КОСМОС КОНСТАНТИНА БАЛЬМОНТА	605
72. Moretti Violeta - LATIN PROVERBS AS A TWO-WAY ROAD OF CULTURAL TRANSFER	615
73. Нацев Трајче, Веселинов Драган - КУЛТУРНАТА ИСТОРИЈА НА ШТИП ВО ПРАИСТОРИЈАТА	623
74. Недјурмагомедов Георгий - СОДЕРЖАНИЕ ТЕОРИЙ ЭКОЛОГИЧЕСКОГО ОБРАЗОВАНИЯ СТАРШЕКЛАСНИКОВ РЕАЛИЗУЕМЫХ В ПРОЦЕССЕ ОБУЧЕНИЯ В ШКОЛАХ СЕВЕРНОГО КАВКАЗА	631
75. Ниами Емил - ПОЛИТКОРЕКТНОСТА ВО МАКЕДОНСКАТА ЈАЗИЧНА СРЕДИНА	639
76. Никодиновски Звонко - СЕМИОЛОГИЈАТА НА ЖЕНАТА ВО МАКЕДОНСКИОТ ЈАЗИК - ЖЕНАТА ВООПШТО И ФИЗИЧКИ КАРАКТЕРИСТИКИ НА ЖЕНАТА	645
77. Николовска Кристина - ПОЕТСКИОТ БЛЕСОК НА ГЕНАДИЈ АЛГИ ВО МАКЕДОНСКИ КОНТЕКСТ	655
78. Ничева Весна, Ашкилова Маја, Иванова Адријана - ПРОФЕСИОНАЛНИОТ ИДЕНТИТЕТ НА НАСТАВНИКОТ – КОМПЕТЕНТЕН НАСТАВНИК НА 21- ВЕК	663
79. Новотни Соња, Марковиќ Михајло - КОНТРАСТИВНОСТ НА ДИЈАХРОНИЈАТА НА МАКЕДОНСКИОТ ЈАЗИК ПРИКАЖАН ПРЕКУ СТАРОСЛОВЕНСКИТЕ РАКОПИСИ	669
80. Орлов Алексей - ХУДОЖЕСТВЕННЫЙ ПОРТРЕТ РЕВОЛЮЦИИ В КНИГЕ ИВАНА БУНИНА «ОКАЯННЫЕ ДНИ»	681
81. Петрова Снежана – ИНТЕРКУЛТУРНОСТА ВО КОМУНИКАЦИЈАТА (РАЗМИСЛУВАЊА ЗА КУЛТУРНО-ЦИВИЛИЗАЦИСКИТЕ И ОБРАЗОВНИТЕ ПЕРСПЕКТИВИ)	691
82. Петрова-Ѓорѓева Емилија, Коцев Митко - ВОСПИТНАТА ФУНКЦИЈА НА УЧИЛИШТЕТО ВО СОВРЕМЕНОТО ОПШТЕСТВО	699
83. Петрова-Ѓорѓева Емилија, Мирасчиева Снежана, Китанова Ирена, Коцева Даниела - СОВРЕМЕНОТО УЧИЛИШТЕ КАКО ОРГАНИЗАЦИСКИ СИСТЕМ	707
84. Петрова-Џамбазова Снежана – МАКЕДОНСКИОТ ЈАЗИК ВО ТЕЛЕВИЗИСКИТЕ РЕКЛАМНИ ПОРАКИ	713
85. Петровска-Кузманова Катерина - МАКЕДОНСКИТЕ ОБРЕДНИ ПОВОРКИ ВО ИСТРАЖУВАЊАТА НА НИКИТА ИЛИЧ ТОЛСТОЈ	719

86. Popova Ana - THE REPRESENTATION OF ST. NICHOLAS THE WARM-HEARTED PROTECTOR AND ST. SIMEON THE STILYTES IN THE CHURCH OF ST. GEORGE AT POLOŠKO	727
87. Pop-Zarjeva Natalija, Iliev Krste - THE BYRONIC HERO: EMERGENCE, ISSUES OF DEFINITION AND HIS PROGENIES	741
88. Попоска Соња - АКЦЕНТОТ И АКЦЕНТСКИТЕ ЦЕЛОСТИ ВО ЈАЗИКОТ НА МЕДИУМИТЕ	749
89. Правдина Ирина - КОНТРАСТИВНИЙ АНАЛИЗ ТЕРМИНОВ РОДСТВА В ДИАХРОНИЧЕСКОМ АСПЕКТЕ (НА МАТЕРИАЛЕ РУССКОГО И СЕРБСКОГО ЯЗЫКОВ).....	759
90. Пресилска Јасмина – ВЛИЈАНИЕТО НА ФРАНЦИЈА И ФРАНЦУСКИОТ ЈАЗИК ВРЗ РАЗВОЈОТ НА ОБРАЗОВАНИЕТО И КУЛТУРАТА ВО БИТОЛА	765
91. Продановска Весна - ВАЖНОСТА И ПРИОДИТЕ ПРИ ПРЕДАВАЊАТА ПО ПРАВИЛЕН ИЗГОВОР ВО ИЗУЧУВАЊЕТО НА АНГЛИСКИОТ КАКО СТРАНСКИ ЈАЗИК.....	775
92. Пухова Татјана - РАСТИТЕЛЬНЫЕ ОБРАЗЫ В ВОРОНЕЖСКИХ КАЛЕНДАРНЫХ ОБРЯДАХ	785
93. Ramadanski Draginja L. - SOVIET BOOK OF THE DEAD	797
94. Ряполов Сергей - ВВЕДЕНИЕ В ФИЛОСОФИЮ» ВАСИЛИЯ НИКОЛАЕВИЧА КАРПОВА И ФОРМИРОВАНИЕ ОРИГИНАЛЬНОЙ РУССКОЙ ФИЛОСОФСКОЙ ТРАДИЦИИ	805
95. Сандева Васка, Деспот Катерина - АРХИТЕКТОНСКИ ЗАВЕСИ ВО ПРОСТОР ПРИЧИНА ЗА ДРАМАТИЧНОСТ ВО ПРОСТОР.....	817
96. Сидорук Екатерина - «МАССОВЫЙ» ЧЕЛОВЕК В КОНТЕКСТЕ РОЕВОЙ ЖИЗНИ (НА ПРИМЕРЕ ПОВЕСТИ «ГОЛУБОЕ И КРАСНОЕ», РАССКАЗА «КЛЮЧАРЕВ И АЛИМУШКИН»)	825
97. Симионска Магдалена - МОРФОСИНТАКСАТА И МЕСТОПОЛОЖБАТА НА ПРИЛОШКИТЕ ОПРЕДЕЛБИ ЗА НАЧИН ВО АНГЛИСКИОТ И ВО МАКЕДОНСКИОТ ЈАЗИК	829
98. Симоска Силвана – ГЕРМАНСКО-МАКЕДОНСКИ ЗАЕМКИ И/ИЛИ ЛАЖНИ ПАРОВИ.....	839
99. Sîrbu Otilia - BETWEEN SACRED AND PROFANE.....	857
100. Smilkova Viktorija - INTER-LINGUSTIC ANALYSYS OF APOLOGIES IN MACEDONIAN AND ENGLISH	863
101. Ставрева Веселиновска Снежна, Кирова Снежана - КОРЕЛАЦИЈА И ИНТЕГРАЦИЈА НА НАСТАВНИТЕ СОДРЖИНИ СО ЕКОЛОШКА ТЕМАТИКА НА ЧАСОВИТЕ ПО АНГЛИСКИ ЈАЗИК ВО ОСНОВНОТО ОБРАЗОВАНИЕ ВО Р. МАКЕДОНИЈА	877
102. Стојанов Трајче - ДОСТОЕВСКИ КАКО ЛИТЕРАЛИЗАЦИЈА НА ФИЛОСОФИЈАТА НА СОЛОВЈОВ	887

103. Стојаноска Иванова Татјана, Анастасовски Иван, Томевска Илиевска Елизабета - ИНТЕРКУЛТУРНИОТ ДИЈАЛОГ И СПОРТОТ	899
104. Сулејмани Умит, Челик Махмут - МЕТОДИ И ТЕХНИКИ НА ЧАСОВИТЕ ПО ТУРСКИ ЈАЗИК И КНИЖЕВНОСТ СПОРЕД ПРОЦЕСИТЕ НА КОГНИТИВНОТО УЧЕЊЕ	905
105. Тамкина Вера - МУЗЕЙНОЕ ЕКСПОНИРОВАНИЕ КАК ХУДОЖЕСТВЕННА ПРАКТИКА НА СОВРЕМЕННОМ ЕТАПЕ.....	915
106. Танеска Александра П., Здравковска-Адамова Благојка - ИСКАЖУВАЊЕ МИНАТОСТ СО СУМ И ИМАМ-КОНСТРУКЦИИТЕ ВО МАКЕДОНСКИОТ ЈАЗИК СО ОСВРТ НА НИВНИТЕ ЕКВИВАЛЕНТИ ВО АЛБАНСКИОТ ЈАЗИК.....	923
107. Тантуровска Лидија - „МАША И МЕДВЕДЪ“ НА МАКЕДОНСКИ	933
108. Тасевска Марица - ЗАСТАПЕНОСТА НА ГЕРМАНСКИТЕ ЈАЗИЧНИ ВАРИЕТИТЕ ВО АВСТРИЈА ВО УЧЕБНИЦИТЕ ПО ГЕРМАНСКИ Ј АЗИК КАКО СТРАНСКИ ЈАЗИК „SCHRITTE INTERNATIONAL”.....	943
109. Тернова Татјана - ИСТОРИЧЕСКАЯ КОНЦЕПЦИЈА А. МАРИЕНГОФА В РОМАНЕ «ЕКАТЕРИНА»	951
110. Тефова Маја Ѓ. - ВОСПИТНО-ОБРАЗОВЕН ПРОЦЕС / НАСТАВАТА ДЕНЕС	959
111. That Thanh-Vân Ton – LA COMMUNE DE PARIS: UNE PAGE D’HISTOIRE MÉCONNUE, DÉFORMÉE VOIRE OUBILÉE.....	971
112. Тихонова Ольга - ОСНОВЫ ТИПОЛОГИИ И ЭВОЛЮЦИЈА РОМАНТИЧЕСКОГО ГЕРОЯ В ЛИТЕРАТУРЕ XIX ВЕКА	979
113. Тодорова Марија, Коцева Весна - ШПАНСКИОТ ЈАЗИК ВО ВИСОКОТО ОБРАЗОВАНИЕ ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА.....	989
114. Тоевски Свето - ЗНАЧЕЊЕТО НА СОВРЕМЕНИТЕ ПЕДАГОШКИ ТЕОРИИ И НА ЕФЕКТИВНАТА ИНТЕРАКТИВНА НАСТАВА - ПОГЛЕД НА ПРАКСАТА НА МАКЕДОНСКИТЕ ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТИ И НА ЈАЗИЧНИОТ ОДДЕЛ НА МИТ ИНСТИТУТОТ	997
115. Трајкова Мира - АКЦИОНА ПЕРСПЕКТИВА ВО УЧЕБНИЦИТЕ ЗА НАСТАВАТА ПО ФРАНЦУСКИ КАКО СТРАНСКИ ЈАЗИК: AGENDA И VITET	1017
116. Уланска Татјана, Кузмановска Драгана, Кирова Снежана - СЕМАНТИЧКА СПОРЕДБА НА ТЕРМИНОЛОГИЈАТА НА СРОДСТВО ВО АНГЛИСКИОТ И ГЕРМАНСКИОТ СО МАКЕДОНСКИОТ И СРПСКИОТ ЈАЗИК	1029
117. Фролова Анна - ЯЗЫК КЛАССИКИ И ЯЗЫК СОВРЕМЕННОСТИ В ПЬЕСАХ-РЕМЕЙКАХ С. КУЗНЕЦОВА И О. БОГАЕВА «НЕТ ПОВЕСТИ ПЕЧАЛЬНЕЕ НА СВЕТЕ...» И С. ЖАТИНА «РОМЕО И ДЖУЛЬЕТТА: ВОРОНЕЖСКИЕ СТРАДАНИЯ».....	1035
118. Холина Дарња - ЭКСПРЕССИВНЫЙ СИНТАКСИС В ПОЭЗИИ У.Б. ЙЕЙТСА.....	1043

119. Хохонин Дмитрий - МЕТАФОРИЧЕСКОЕ ИСПОЛЬЗОВАНИЕ НАИМЕНОВАНИЙ ЛИЦ, СВЯЗАННЫХ С МУЗЫКАЛЬНОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТЬЮ И ПРОФЕССИЕЙ	1053
120. Христовска Соња – ЈАЗИКОТ ВО МОИТЕ СОНОВИ И СОНОВИТЕ НА МОИТЕ БЛИСКИ	1063
121. Цветановски Гоце - МАКЕДОНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ НА НЕКОИ РУСКИ ФРАЗЕОЛОГИЗМИ	1071
122. Цубалевска Мери - АСПЕКТИ НА ПРОУЧУВАЊЕ НА СТАРΟΣЛОВЕНСКАТА ЛЕКСИКА	1079
123. Челик Махмут, Сулејмани Умит - КРИТИЧКИ ОСВРТ КОН ЗБИРКАТА РАСКАЗИ „СЕДМОГЛАВИОТ ЏИН“ НА МУСТАФА КАРАХАСАН	1089
124. Чернобаева Алла - ПРЕДСТАВЛЕНИЯ О ГРЕХЕ И О ВОЗМЕЗДИИ В ВОРОНЕЖСКИХ ДУХОВНЫХ СТИХАХ	1097
125. Чуносова Ирина - РАЗВИТИЕ ВЫРАЗИТЕЛЬНОСТИ ПЕДАГОГИЧЕСКОЙ РЕЧИ: ПРАКТИЧЕСКИЙ АСПЕКТ	1103
126. Швецова Ольга - ЯЗЫКОВОЙ ОБРАЗ АНТИУЧЁНОГО (НА МАТЕРИАЛЕ ПОВЕСТИ И. ГРЕКОВОЙ «КАФЕДРА»).....	1109
127. Шутаров Васко - ДИНАМИЗИРАЊЕ НА КУЛТУРНАТА ДИПЛОМАТИЈА ВО РУСКО-МАКЕДОНСКИТЕ ОДНОСИ, НАЈНОВИ ПОКАЗАТЕЛИ.....	1117

„ИЗГУБЕНАТА ГЕНЕРАЦИЈА“ – „ИЗГУБЕНА“ НИЗ ИСКУСТВАТА И ЗНАЧЕЊЕТО

Јане Јованов¹, Катерина Ромашевска²

¹м-р, Карлов универзитет, janejovanov@gmail.com

²д-р, Карлов универзитет, katerina.romasevska@gmail.com

Апстракт

При анализирањето на збороформата „изгубена генерација“ дојдовме до заклучок дека таа се користи од лица на различна возраст, кои живеат во различни делови на светот и во различни хронолошки периоди. Преку овој труд ќе се обидеме да претставиме каков концепт и каква претстава имаат различни народи за збороформата „изгубена генерација“, која е таа „изгубена генерација“, како се „изгуби“ и каква смисла содржи во себе.

Клучни зборови: *јазик, изгубена, генерација, значење*

Значење

Како слободна синтаксичка единица, збороформата „изгубена генерација“ е составена од женскиот род на придавката „изгубен“, како и именката која ја определува формата на придавката – „генерација“.

Да разгледаме какви значења носат термините „изгубен“ и „генерација“:

I. Според „Дигиталниот речник на македонскиот јазик“, „изгуби“, односно „изгубен“ означува:

- 1. некој да остане без нешто материјално (Ги изгубив клучевите);*
- 2. исчезне, излезе надвор од досегот на сетилните органи (Го изгуби од вид);*

3. остане без некое својство, без можност да се служи со нешто (Го изгуби слухот);
4. остане без некого поради смрт (Изгубивме добар другар);
5. претрпе загуба во работа, забава, војна и сл. (Изгуби на карти);
6. потроши време бесполезно (Изгуби многу време);
7. исчезне без трага, го снема (Сонцето се изгуби над хоризонтот);
8. се онесвести (во медицинска употреба: Девојката сосема се изгуби);
9. се занесе, стане неразумен, изгубен, дезориентиран (Во новата ситуација, тој сосема се изгуби).

„Дигиталниот речник на македонскиот јазик“ ги дава следните значења за „генерација“: поколение, потомство, луѓе на речиси иста возраст со слични сфаќања и што живеат во еден временски период. Повеќето толкувања кои се во „Дигиталниот речник на македонскиот јазик“ се среќаваат и во „Речникот на македонскиот јазик“ од 1965 година, издаден од Институтот на македонскиот јазик, а чиј редактор е Блаже Конески.

II. На интернет-страницата Dictionary.com ги среќаваме следните значења на преводот на „изгубена“ и „генерација“ (“lost”, “generation”), “lost” означува:

1. нешто што повеќе не се поседува (lost friends);
2. нешто што повеќе не може да се најде (Lost articles);
3. нешто што се изгубило попатно, го изгубило правецот (Lost children);
4. нешто што не се користи правилно, време, работа (A lost advantage);
5. изгубена можност да се победи (A lost prize);
6. што завршува со загуба (A lost battle);
7. нешто што е уништено или изгубено (Lost ships).

За „генерација“ (“generation”) се среќаваат следниве значења:

1. индивидуи родени или кои живеат во исто време (The postwar generation),
2. период од 30 години, кој се смета за просек меѓу раѓањето на родителите и нивните деца;
3. група индивидуи, повеќето од кои се на иста возраст, имаат слични идеи, проблеми и верувања;
4. група индивидуи кои припаѓаат на една иста категорија во исто време (Chaplin belonged to the generation of silent screenstars);
5. вид на објекти кои постојат во исто време и имаат многу сличности или имаат заеднички модел или предок (нова генерација на лекарства против рак);
6. новородените.

III. Во „Толковниот речник на рускиот јазик“ од Дмитриј Ушаков, кој е отпечатен во 4 томови во периодот од 1935 до 1940, се содржат три значења

за „изгуби“ (“потерять”), од кои првото означува буквално „изгуби“, второто означува преносно значење „изгуби“ (натажен, растроен), додека третото значење е „оној кој нема надеж“.

IV. Во „Новиот речник на рускиот јазик“ (“Новый словарь русского языка. Толково-словообразовательный”) составен од Татјана Ефремова и отпечатен во 2000 година, се среќава за прв пат ново толкување за „изгубен“ („потерянный“) – „тој кој не си го нашол местото во животот“. Второто значење е претставено преку неколку лексичко-семантички варијанти:

1. *оној кој не си го нашол местото, кој не знае што да прави;*
2. *оној кој е душевно растроен.*

V. Во „Речник савременог српског књижевног језика“ од Милош Московлјевиќ, во издание од 2000 година од страна на „Гутенберговата галаксија“, под „генерација (поколење)“ е дадено значењето „луѓе кои се на иста или приближна возраст“, додека за глаголот „изгубити“ се дадени следните значења:

1. *да остане без нешто, да се испушти или заборави;*
2. *кога некој останува без нешто поради околностите;*
3. *претрпи пораз (во војна или за време на натпревар);*
4. *остане со помала вредност;*
5. *залута;*
6. *умствено да се поремети;*
7. *да бидеш надвор од себе (поради болка).*

VI. Во “Rječnik hrvatskoga jezika”, составен од Владимир Аниќ и отпечатен од “Novi Liber” во 1998 година, под „генерација“ се дава следново значење – „сè што припаѓа на исто временско доба или е со исто време на појава на овој свет“, додека за „izgubljen“ – 1. за кој не се знае каде е; 2. кој не се снаоѓа; 3. беспомошен, дезориентиран.

Потекло и варијации

Поимот „генерација“ („поколение“) може биде предмет на повеќе приоди – од биолошка, социјална, психолошка, историска и политичка точка.

Биолошки лицата кои се родени во одреден временски период се сметаат за припадници на одредена „генерација“, но од психолошка гледна точка не мора да значи дека сите лица кои се родени во одредено хронолошко доба се „група“, туку само одделни индивидуи. Не мора човек да е роден во одредена година, односно деценија, за да биде припадник на

една генерација. Таа поделба може да биде само условна. Припадниците на една генерација генерално имаат ист поглед на животот, иста слика за светот и поглед на светот.

Ќе ја претставам „генерацијата“ како одделна социокултурна група која ги вклучува луѓето од иста возраст, што значи дека припадниците на таа социокултурна група имаат заеднички особености, како биолошки, така и од социо-политичка гледна точка. Освен тоа, одредените општествено-политички, економски и историски случувања може да бидат „генератор“ за создавање на одредена „генерација“. Најчесто под „(изгубена) генерација“ денес се подразбира група на лица кои поминале низ одредени тешкотии низ животот. Доколку се земат историските, економските и општествено-политичките случувања предвид, можеме да кажеме дека постои „генерација на Втората светска војна“, „Титова генерација“, „транзициска генерација“, „диско-генерација“ и т.н.

Може да се дојде до заклучок дека „изгубена генерација“ се користи за поколение кое е „прегазено од времето“, „е надвор од нормалниот развој на настаните“, „поколение кое се нашло во тешки социјални, економски или политички услови“. Не може да се каже дека буквално сите припадници на една генерација се „изгубени“, но само кога одреден вид криза ги опфаќа повеќето претставници на одредена група.

„Изгубената генерација“ како збороформа за прв пат ја употребува Гертруда Штајн, пријателка на Ернест Хемингвеј, кој, пак, ја искористил во еден од своите романи. Ернест Хемингвеј ја користи оваа збороформа за да ја опише генерацијата која е родена помеѓу двете светски војни, генерација која требала да се научи да војува, генерација која не знае за мир, која не добила образование, односно која тешко доаѓала до работа. Логично е дека ваквата генерација по војната не може да го најде своето место во новиот систем на вредности, па затоа припадниците на оваа генерација најчесто доживувале социјална деградација, се впуштале во алкохолизам.

Интересно е тоа дека оваа генерација, опишана од Ернест Хемингвеј е лоцирана во Европа, и помалку во САД. Што се однесува до балканските простори, во текот на првата половина на XX век на Балканот се изродиле повеќе „изгубени генерации“, најчесто поради конфликтите кои постојано биле присутни во ова доба. Освен тоа, за разлика од „изгубената генерација“ по Втората светска војна во Европа, на просторите на поранешна Југославија литературата не бележи појава на „изгубена генерација“. Тоа делумно можеме да си го објасниме поради фактот дека веднаш започнала повторната изградба на земјата, потпомогната од идеолошкиот моментум.

Во Македонија за „изгубена“ може да биде именуваната генерацијата родена во 80-те и 90-те години на XX век. За разлика од СССР, каде овој

поим започнал да се користи уште за време на Перестројката, на просторите на поранешна Југославија започнува да се забележува пред распадот на Федерацијата, а посебно по започнувањето на долготрајната и сè уште незавршена транзиција во некои од земјите на поранешна Југославија. Со рушењето на социјалистичкиот поредок, со доаѓањето на економската криза - се сруши и континуитетот во продолжувањето на родот, т.е. до намалување на наталитетот и сè помала желба за раѓање. Со тоа „прекршување“ се појави нова „изгубена генерација“. Генерацијата родена во 80-те и 90-те години е под притисок на континуирана криза во општеството од најразличен калибар. Поради тоа, разговорно се слуша дека таа е „апсолутно изгубена генерација“, имајќи предвид поколение кое социјално е изгубено, кое нема добиено квалитетно образование, е сведок на континуирани емиграциски процеси во кои и самото учествува, поколение за кои репродуктивните граници се поместени нагоре или сосема изгубени како такви.

Примери и различни значења

Различните искуства кои ги делат различни држави и континенти носат различни употреби на зборформата „изгубена генерација“. Во неколку примери ќе претставиме како се разликува значењето на оваа зборформа преку содржини на вести од САД, Велика Британија, Словенија, Хрватска, Србија, Русија и Македонија. Анализирањето на секоја статија бара доста голем простор, па затоа ќе се ограничам на само кратки коментари и извадоци од статиите.

1. САД (Bloomberg, 8 октомври 2009)

- Изгубената генерација (The Lost Generation¹). Во статијата „Изгубената генерација“ се опишува состојбата во која се нашле младите во САД од 16 до 24 години, за кои има сè помалку работа. Како што наведува авторот на статијата „For people just starting their careers, the damage may be deep and long-lasting, potentially creating a kind of "lost generation." (за луѓето кои тукушто започнуваат со своите кариери, штетата може да биде длабока и долготрајна, со што потенцијално може да се создаде еден вид „изгубена генерација“.

¹Bloomberg, *TheLostGeneration*. Достапно од:
http://www.bloomberg.com/bw/magazine/content/09_42/b4151032038302.htm. [20 април 2015]

2. Велика Британија (The Guardian, 1 февруари 2015)

- Дали создаваме изгубена генерација без перспектива? (Are we creating a lost generation with no prospects?²) Статијата во весникот The Guardian ги опишува децата кои не можат да го обезбедат минимумот потребни поени за да преминат кон друга учебна година во британскиот систем за образование. Со тоа авторот стравува од појава на поголем јаз помеѓу богатите и сиромашните во иднина, предизвикан од оние ученици кои не се успешни на училиште и оние кои го продолжуваат своето образование.

3. Al Jazeera (7 септември 2014)

- Сириската „изгубена генерација“ во Либан (Syria's 'lost generation' in Lebanon³). Статијата во Al Jazeera ги опишува Сиријците кои преbegале од Сирија во Либан поради војната во својата земја, и кои наидуваат на голем број тешкотии во новата средина.

4. Светска банка (26 мај 2014)

- „Невработеност на младите во Југоисточна Европа: Спречување на изгубена генерација⁴“. Самиот наслов на статијата ги опишува состојбите во Југоисточна Европа, односно појавата на висока невработеност меѓу младите е причина за појава на нова „изгубена генерација“, или, според цитат од статијата - “Ние сме дел од генерација која стана рекордер во највисоката стапка на невработеност кај младите во Босна и Херцеговина...кои се причините за ваквата состојба и дали имаме шанса за нормален живот?”

5. Дојче Веле (12 август 2010)

- „Кризата може да создаде „изгубена генерација“. Како и претходната, и оваа статија на Дојче Веле ги обработува проблемите кои ги создава сиромаштијата и невработеноста меѓу младите, повторно именувани како „изгубена генерација“ поради овој феномен.

²TheGuardian, *Exam system will result in lost generation*. Достапно од: <http://www.theguardian.com/commentisfree/2015/feb/01/exam-system-will-result-in-lost-generation>. [20 април 2015]

³Al Jazeera, *Syria's 'lostgeneration' inLebanon*. Достапно од: <http://www.aljazeera.com/news/middleeast/2014/08/syria-lost-generation-refugees-lebanon-2014823104751223289.html>. [21 април 2015]

⁴WorldBank, *Невработност на младите во Југоисточна Европа: Спречување на изгубенагенерација*. Достапно од: <http://www.worldbank.org/mk/news/feature/2014/05/26/youth-unemployment-southeast-europe-averting-lost-generation.print>. [21 април 2015]

6. Lentata.ru- Бугарија (3 јануари 2015)

- „Едно изгубено поколение“⁵:

1. Ние израснахме в години, в които чалгата беше издигната на пиедестал, фолк певиците бяха сложното съчетание между красива и усяла българка. Естрада миришеше на мухъл, а попът беше умрял. Жоро Илиев не беше мафиот, а религия, на която всички се кланяха. Ние израснахме в години, в които сигурност за бъдещето ти даваше не образованието, а силиконът. Ние сме децата на едно изгубено поколение!;
2. Това са децата на 90-те. Загледайте се хубаво в очите на тези деца. Там ще видите всичко друго, само не вяра и надежда, защото годините, в които израснаха им я отнеха.

7. Index - Хрватска (18 април 2015)

- Izgubljena generacija: Mladi u Hrvatskoj žive s roditeljima i nemaju posao⁶

- EKONOMSKA kriza iz koje Hrvatska ne izlazi već sedmu godinu ostavila je teške posljedice na mlade ljude i stvorila cijelu jednu izgubljenu generaciju. Visoka nezaposlenost mladih rezultirala je demografskim slomom, te imamo pad populacije, starenje stanovništva i sve veće iseljavanje u inozemstvo. Eurostat, statistički ured Europske unije objavio je ovog tjedna istraživanje o mladima koje je otkrilo da su trendovi po tom pitanju u Hrvatskoj, u mnogim aspektima prilično loši.

8. PlanetSiol.Net - Словенија (6 јуни 2014)

- Peter Debeljak: Ne maturantje, izgubljena generacija so 30-letniki⁷

"V najmanj zavidljivi situaciji so mladi nad 30 leti, ki niso predmet ukrepov. So intelektualna srčika, a jih ne znamo umestiti v družbeni razvoj. Država, ki se tukaj ne odzove, je zame nezrela."

По усното претставување на овој труд пред колегите-докторанди од Катедрата за источнословенски и јужнословенски јазици при Филозофскиот факултет во Прага (граѓани на Белорусија, Русија, Германија, Литванија и

⁵Lentata.com, *Едно изгубено поколение*. Достапно од:
http://www.lentata.com/page_6325.html [21 април 2015]

⁶Index.hr, *Izgubljena generacija: Mladi u Hrvatskoj žive s roditeljima i nemaju posao*. Достапно од: <http://www.index.hr/vijesti/clanak/izgubljena-generacija-mladi-u-hrvatskoj-zive-s-roditeljima-i-nemaju-posao/815124.aspx>. [21 април 2015]

⁷PlanetSiol.Net, *Peter Debeljak: Nematurantje, izgubljena generacija so 30-letniki*. Достапно од:
http://www.siol.net/novice/rubrikon/siolov_intervju/2014/06/peter_debeljak.aspx. [21 април 2015]

Чешката Република), се создадоа услови за неколкучасовна дискусија околу тоа што всушност претставува „изгубена генерација“ во секоја од културите чии претставници се тие. Интересен е заклучокот дека при истражувањето на значењето на оваа синтагма, не дојдов до некакви посебни и обопштени значења кои би биле карактеристични за претставниците Германија. Дури пребарувањето на Интернет со користење на германскиот превод на оваа синтагма не доведе до откривање на почести користења во медиумите или форумите (каде се забележува почесто и неофицијално користење на изразните средства). Мене лично ме зачуди фактот дека Германците не ја користат радо оваа збороформа, иако услови за тоа има не помалку од другите делови на континентот. Сепак, тоа е тема која заслужува одделна дебата и истражување, па затоа нема да се впуштам во анализирање на причините. Лингвистот од Германија единствено посочи дека кај насловите кои доаѓаат од Балканот може да се забележи користење на збороформата „изгубена генерација“ во морален контекст.

Колешката Катерина Ромашевска од Белорусија беше една од ретките која изјави дека се чувствува како дел од „изгубената генерација“ во Белорусија. Според нејзиното објаснување, таа е „генерација која немо набљудува како континуирано се рушат и градат нови социјални и политички односи во родната Белорусија“.

Заклучок

Јазикот е резултат на духовниот живот и служи како средство за комуникација. Не само што служи на материјалниот и духовниот живот, јазикот исто така се поврзува со културата како небиолошки елемент. Тежината и комплексноста на проблемот со описот и врската меѓу јазикот и културата се условени и диктирани од нивните врски, различното време на појава на тие врски, различното ниво на транспарентност, различната застапеноста на јазикот во културата или културата во јазикот, различното ниво на застапеност во секојдневниот живот и симболичкиот карактер на јазикот и културата. Варијабилноста на лингвистичките и културните врски е толку изразена, што дозволува да се одреди јазикот како фактор и извор за постоење на културата. Секако, ваквата дефиниција не ни помага да ја определиме природата на врската меѓу јазикот и културата. Сепак, реалиите во односот „јазик-култура“ нè тераат да ја препознаеме комплексната природа меѓу нивните врски. Различните времиња кога одредени културни и јазични врски се појавиле се резултат на различниот степен на лингвистичка концептуализација и категоризација на објектите и феномените вонлингвистичката реалност.

За носителите на францускиот, англискиот, кинескиот, јапонскиот, германскиот и други јазици - збороформата „изгубена генерација“ е концепт кој се зацврстил во свеста на носителите на овие јазици, но, мора да се напомене - истиот концепт се зацврстил на различни начини. И покрај тоа што оваа збороформа може да се сретне во речиси сите лексикони во светот, нивните носители не ја поврзуваат на ист начин концептуалната содржина на истата. Различните културно-јазични врски доведуваат до различни форми и значења на збороформата. Во процесот на функционирање на еден јазик, јазичните значења не само што ја реализираат својата значенска содржина, туку и во себе „впиваат“ друго, нефиксирано значење, најчесто дојдено од надворешното искуство на носителите на јазикот. Тоа значење се определува од културниот контекст и се препознава од најголемиот број на говорители. Јазичните единици имаат карактеристика на „носење на културата во себе“, онака како што тоа им го рефлектира националната култура, а со самото тоа јазикот станува дел од културата.

Користени извори:

1. Ефремова Т. Ф. (2000). *Новый словарь русского языка. Толково-словообразовательный*. Москва: Русский язык;
2. Московлјевиќ М. (2000). *Речник савременог српског књижевног језика с језичким саветником*. Белград: Гутенбергова галаксија;
3. Anić V. (1998). *Rječnik hrvatskoga jezika*. Zagreb: Novi Liber;

Дигитални извори:

4. Дигитален речник на македонскиот јазик (<http://www.makedonski.info>);
 5. Дигитален речник на англискиот јазик (<http://dictionary.reference.com/>);
- Дигитален толковен речник на рускиот јазик од Дмитриј Ушаков (<http://ushakova-slovar.ru/>);